

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МОРЕХІДНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. О.І. МАРИНЕСКА
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом начальника ВСП «МФК
ім. О.І. Маринеска НУ «ОМА»
від 02.01.2025р. № 3

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 37-ОП
ПРИ КОРИСТУВАННІ ЕЛЕКТРОПОБУТОВИМИ
ПРИЛАДАМИ ТА ОФІСНОЮ ОРГТЕХНІКОЮ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дія інструкції поширюється на всі підрозділи ВСП «МФК ім. О.І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія» (далі - коледж). Ця інструкція містить основні вимоги з охорони праці і має на меті створення безпечних умов праці при користуванні електропобутовими прладами та офісною оргтехнікою.

1.1.1. Працівник зобов'язаний:

- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території підприємства;
- знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, правила поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, користуватися засобами колективного та індивідуального захисту;
- проходити у встановленому законодавством порядку попередні та періодичні медичні огляди.

Працівник несе безпосередню відповідальність за порушення зазначених вимог.

1.2. Кожен працівник повинен пройти інструктаж з електробезпеки та інструктаж з охорони праці при користуванні електропобутовими прладами та офісною оргтехнікою з записом в «Журналі інструктажу з питань охорони праці» та ознайомитись інструкцією з експлуатації використованого прладу, що надається виробником.

Користування електропобутовими прладами та офісною оргтехнікою вимагає особливої уваги та обережності від людини.

1.3. Користуватися електропобутовими прладами та офісною оргтехнікою допускаються особи:

- які пройшли вступний інструктаж та інструктаж з охорони праці на робочому місці по даній інструкції;

– які знають принцип роботи електропобутових пристрій та офісної оргтехніки методику правильної її експлуатації, знають порядок включення і відключення електронних пристрій.

1.4. Повторний інструктаж з охорони праці проводиться не рідше 1 разу на 6 місяців.

1.5. Співробітник повинен:

– виконувати правила внутрішнього розпорядку, дотримуватися режиму праці;

– не допускати в робочу зону сторонніх осіб;

– не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці;

– пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та безпеку колег;

– вміти надавати першу долікарську допомогу потерпілим від нещасних випадків, знати розташування засобів пожежогасіння та вміти ними користуватися;

– виконувати правила особистої гігієни;

– протягом усього робочого дня тримати в порядку і чистоті робоче місце;

– сповіщати керівника про всі неполадки електропобутових пристрій та офісної оргтехніки.

1.6. Основні небезпечні та шкідливі фактори, які можуть впливати на користувача:

– ураження організму електрострумом;

– загроза термоопіків;

– канцерогенні речовини;

– лазерний промінь;

– підвищення в повітрі вмісту озону, оксидів азоту і вуглецю;

– шум від працюючого обладнання.

1.7. Слід обережно поводитися з відпрацьованими картриджами, не розбирати їх самостійно.

1.8. Регулярно провітрювати та робити вологе прибирання приміщення.

1.9. Кабелі електропобутових пристрій та офісної оргтехніки повинні розташовуватися так, щоб їх не можна було пошкодити необережним рухом.

1.10. Плановий термін перегляду інструкції – 5 років з моменту реєстрації.

1.11 Після закінчення терміну дії інструкція може бути скасована або термін дії інструкції може бути продовжено.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

Користувачі електропобутовими пристріями та офісною оргтехнікою перед початком роботи з обладнанням повинні виконати наступні заходи:

2.1. Провести візуальний огляд електропобутових пристрій та офісної оргтехніки, перевіритися у справності електророзеток, штепсельних вилок до електромережі.

Перед початком користування електропобутовими пристріями необхідно перевірити:

- клас напруги пристрію та розетки, до якої підключається пристрій;

- справність розетки, до якої буде підключатися електропристрій;

- наявність заземлення розетки;
- справність електропроводки приладу (вилки, шнура, місця їхнього зєднання, відсутність пошкодження ізоляції проводу);
- встановлення приладу у вертикальному положенні;
- відсутність зовнішніх механічних пошкоджень приладу;
- відсутність поблизу лекгозаймистих речовин;

2.2. Оглянути робоче місце і навести на ньому порядок: переконатися, що на ньому відсутні сторонні предмети.

2.3.. Встановити прилад на рівній площині і на достатньо відкритому просторі, щоб забезпечити його правильну вентиляцію.

2.4. При необхідності використання подовжувача, використовувати тільки 3-х проводний подовжувальний шнур заводського виготовлення, та який має вилку з 2-ма контактами, заземлюючий отвір і 2 заземлюючі пластини.

2.5. Відстань між електроприладами і стінами повинні витримуватись згідно із «Інструкціями з експлуатації електроприладів», наданих заводом виробником, правилами пожежної безпеки. Відстань повинна давати змогу безперешкодного вимкнення приладу від електромережі у разі необхідності.

2.6. ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

- користуватися несправними електропобутовими приладами;
- самостійно виконувати будь-який ремонт електричних пристрій, пов'язаний з розбиранням корпусу, а також вносити зміни в конструкцію електроприлада;
- вмикати в електромережу електроприлади та пристрої потужністю яких перевищує дозволену для даної електропроводки, чи за відсутності або несправності захисного заземлення (занулення) обладнання;
- експлуатація кабелів і проводів з пошкодженою ізоляцією або такою, що в процесі експлуатації втратила захисні властивості;
- застосування саморобних подовжувачів, які не відповідають вимогам електробезпеки, що пред'являються до переносних електропроводок;
- користуватися приладом якщо розетка, у яку буде підключатися електроприлад не має заземлення;
- загороджувати вентиляційні отвори електроприладів;
- використовувати мікрохвильову піч для сушіння матеріалів;
- використовувати побутові електронагрівальні прилади без негорючих підставок та в місцях, де їх застосування не передбачено технологічним процесом або заборонено нормативними документами;
- застосування для обігрівання приміщення нестандартного (саморобного) електронагрівального обладнання або ламп розжарювання;
- підвішування світильників безпосередньо за струмопровідні проводи, обгортання електроламп і світильників папером, тканиною та іншими горючими матеріалами, експлуатація їх зі знятими ковпаками (розсіювачами);
- використання електроапаратури та приладів в умовах, що не відповідають вказівкам (рекомендаціям) підприємств-виробників.

2.7. У разі виявлення будь-яких несправностей роботу не розпочинати, сповістити про це керівника робіт.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

Аби уникнути ураження електричним струмом при користуванні електропобутовими пристроями та офісною оргтехнікою на виробництві (холодильники, комп'ютери, обігрівачі, кондиціонери, праски, електропідігрівачі води, офісна оргтехніка та інше) слід дотримуватись правил:

3.1. Встановити електроприлад у спеціально відведеному місці на рівну, суху, тепlostійку поверхню якомога ближче до розетки.

3.2. Під час користування електропобутовим пристроям уважно стежити за його роботою, коли він ввімкнений в електромережу. Не допускати, щоб шнур живлення звисав зі стола, аби уникнути зачеплення та падіння пристроя.

3.3. Не торкатися до електроприлада, який включений в електромережу, мокрими руками.

3.4. Під час робот з офісною оргтехнікою чи електропобутовими пристроями дотримуватись інструкції з експлуатації, наданих заводом виробником.

3.5. Користуватися електропобутовими пристроями та офісною оргтехнікою, шнури живлення яких мають триполюсну вилку з попереджуючим включенням заземлюючого (занулюючого) проводу.

3.6. Не вмикати в електромережу електропобутові пристроя та офісну оргтехніку, шнури живлення яких мають пошкоджену ізоляцію. Не ставити на шнури живлення сторонні предмети, слідкувати, щоб не було затискання чи перегинів.

3.7. Не вмикати в електромережу електропобутові пристроя та офісну оргтехніку, які мають пошкоджені, або ненадійно з'єднані з електрошнуром живлення, вилками, розетками та подовжувачами.

3.8. Не вмикати електропобутові пристроя та офісну оргтехніку і в розетку, які не мають захисних, направляючих.

3.9. Не користуватися пошкодженими розетками, відгалужувальними та з'єднувальними коробками, вимикачами та іншою електроарматурою, а також електролампами, скло яких має сліди затемнення або випинання.

3.10. Не застосовувати для опалення приміщень нестандартного (саморобного) електронагрівального обладнання або ламп розжарювання.

3.11. При користуванні електропобутовими пристроями та офісною оргтехнікою які мають окремий, самостійний провід заземлення, перед включенням його в електромережу, перевірити наявність та надійність приєднаного заземлюючого проводу до відповідних клем.

3.12. По можливості, уникати доторкання руками до металевих частин електропобутових пристрояв та офісної оргтехніки ввімкнених в електромережу. Не торкатися руками до обірваних та оголених проводів електромережі. Не замінювати самостійно зіпсовані електrozапобіжники, електролампи, не проводити ремонт електропобутових пристрояв та офісної оргтехніки та електромережі.

3.13. При прибиранні пилу з електропобутових пристрояв та офісної оргтехніки, митті холодильників, підлоги біля них обов'язково відключати їх від електромережі.

3.14. Не залишати без догляду працюючі електропобутові пристроя, офісну оргтехніку.

3.15. Користуватись тільки сертифікованим електрообладнанням.

Забороняється закуповувати не сертифіковане електрообладнання.

4. ВИМОГИ БЕЗБЕКИ ПО ЗАКІНЧЕННІ РОБОТИ

По закінченні робочого дня вимкнути вимикач на електропобутових приладах та офісної оргтехніки та від'єднати провід живлення від розетки електромережі. При цьому слід пам'ятати, що від'єднуючи вилку електропобутових приладів та офісної оргтехніки від розетки її слід тримати за корпус, а не смикати за провід живлення, бо можна висмикнути один з проводів і потрапити під дію електричного струму.

5.ДІЇ ПРАЦЮЮЧИХ ПРИ УРАЖЕННІ ЕЛЕКТРИЧНИМ СТРУМОМ

При ураженні електричним струмом слід негайно звільнити потерпілого від його дії шляхом вимкнення електричного струму або відриванням його від джерела струму тримаючись за одяг потерпілого, якщо він сухий, чи ставши на гумову ковдру, суху дошку, картон, фанеру, брезент.

Якщо потерпілий опинився у стані непритомності, слід забезпечити йому приплів свіжого повітря, розстібнути тісний одяг, дати нюхати нашатирний спирт, оббрязкати водою, розтирати і зігрівати тіло.

Негайно викликати швидку медичну допомогу по тел. 103.

При швидкому та судорожному диханні потерпілого, слід робити йому штучне дихання.

Штучне дихання – це лікарський засіб, метою якого є відновлення природного дихання потерпілого.

Засіб штучного дихання являє собою механічний, ритмічний вплив на грудну клітку та дихальні м'язи потерпілого. При цьому створюється газообмін у легенях і поступово може відновитися природне дихання.

Допомогу потерпілому повинні надавати дві особи:

- одна з них накладає долоню на нижню третину грудей і створює поштовхи на груди з частотою приблизно 50-ти поштовхів на хвилину.

Стискання серця між грудьми та хребтом призводить до виштовхування крові із серця в судини і сприяє відновленню кровотоку.

- друга щільно притуливши свої губи до роту потерпілого і вдуває в його легені повітря. При цьому грудна клітка розширюється і утворюється пасивний вдих. Коли надаючий допомогу відстороняється, грудна клітка потерпілого спадає і в нього утворюється пасивний видих.

Надавати допомогу потерпілому до прибуцтя кваліфікованої медичної допомоги.

При отриманні потерпілим опіків, не торкаючись руками обпечених місць, обережно накласти на пошкоджені місця стерильну пов'язку і відвести потерпілого до медичного закладу.

Інструкцію розробив:

Інженер з охорони праці

Олександр Гріщенко